

V této příčině však žalobkyně v první stolici nic nepřednesla a netvrdila zejména nějaké ujednání nebo zvyklost, že povinnost žalovaného zaplatiti kupní cenu za odebrané kaly měla nastati teprve ke dni vyúčtování, t. j. 31. března 1930. Poněvadž je zjištěno, že kaly, jejichž zaplacení se žalobkyně domáhá, byly dodány již v roce 1927, a žaloba byla podána teprve dne 19. května 1932, je žalobní nárok promlčen.

Čís. 15116.

Byla-li dána z téhož nájemního předmětu k témuž termínu dvojí výpověď (mimosoudní a soudní) a proti obojí výpovědi byly podány námitky, nutno druhou výpověď pro překážku zahájeného sporu z moci úřadu odmítnouti, a to i v opravných stolicích.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1936, Rv I 377/36.)

Žalobkyně dala žalovaným dopisem ze dne 28. června 1934 pololetní mimosoudní výpověď ke dni 30. prosince 1934 z obchodní místnosti, kterou měla od žalovaných najatu; proti této výpovědi podaly žalované dne 5. července 1934 námitky, o nichž bylo nařízeno ústní jednání na 21. srpna 1934. Dne 30. června 1934 dala žalobkyně žalovaným z téhož nájemního předmětu k témuž termínu soudní výpověď u okresního soudu; také proti této výpovědi podaly žalované námitky, které došly k jmenovanému soudu dne 10. července 1934. Prv ý s o u d spojil obě sporné věci ke společnému jednání, uznal však rozsudkem ze dne 5. června 1935 jen (mimosoudní) výpověď z 28. června 1934 za účinnou, kdežto o soudní výpovědi nerozhodl, nýbrž uložil jen žalobkyni, aby nahradila žalovaným útraty vzešlé druhou výpovědi. Odvolací soud nevyhověl odvolání.

N e j v y š š í s o u d z podnětu dovolání odmítl soudní výpověď, kterou dala žalobkyně žalovaným.

D ů v o d y:

Postup prvního soudu neodpovídá předpisům civilního řádu soudního. Podanými námitkami proti mimosoudní výpovědi zahajuje se sporné řízení (viz plen. usnesení ze dne 21. května 1931, Pres. 221/31, čís. 10807 Sb. z. a n.). Tímto okamžikem nastalo zahájení rozepře, které v jiných sporech nastává doručením žalobního spisu žalovanému (§ 232 c. ř. s.); k tomuto procesnímu úkonu nemůže přirozeně dojiti, jde-li o mimosoudní výpověď, neboť tato nabývá povahy žaloby teprve podáním námitky (§ 571 c. ř. s.). Zahájení sporu má účinek, že pokud trvá, nesmí býti o vzneseném nároku ani u téhož, ani u jiného soudu právní rozepře prováděna; žalobu po zahájení dřívějšího sporu pro týž nárok podanou jest k návrhu nebo z úřední moci odmítnouti (§ 233 c. ř. s.). V souzeném případě uplatňovaly žalované již

v námitkách proti soudní výpovědi i námitku zahájené rozepře, k čemuž byly oprávněny (viz rozh. čís. 9747 Sb. n. s.«. Tato námitka byla opodstatněna, neboť v obou sporech šlo o tytéž strany a tentýž právní nárok. První soud měl proto k dotčené námitce žalovaných soudní výpověď odmítnouti (§ 233 a obdoba §§ 261 I. a 562 III. c. ř. s.). I když tak neučinil, nýbrž spojil oba spory k společnému projednání, a i když žalované tuto vadu nevytýkaly ani v odvolání ani v dovolání, musí dovolací soud k ní přihlížeti z moci úřední (§§ 240 III., 471 čís. 6, 513 c. ř. s.), a musil, ježto rozsudek v příčině soudní výpovědi prvním soudem vynešen nebyl, za použití § 475 odst. 3 c. ř. s. se omeziti na odmítnutí této výpovědi.

Čís. 15117.

Oprava zřejmého početního omylu převzatého do rozhodnutí vyšší stolice, i když strana omyl ten nevytkla v opravném řízení a zažádala o jeho opravu až po pravoplatnosti rozhodnutí.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1936, Rv II 67/25.)

Rozsudkem nejvyššího soudu ze dne 10. března 1925 č. j. Rv II 67/25 (čís. 4799 Sb. n. s.) byl uznán žalovaný cukrovar povinným platiti žalobci pensi měsíčně 490 Kč 66 h za dobu od 1. ledna 1920 do 31. července 1920, 403 Kč 98 h za dobu od 1. srpna 1920 do 31. prosince 1920 a 405 Kč 71 h za dobu od 1. ledna 1921. Žalobce (jeho pozůstalost) tvrdí, že služební jeho doba od 9. září 1889 do 31. prosince 1892 mu byla nesprávně počítána jako 2 roky 3 měsíce a 21 dnů, ač ve skutečnosti jest o jeden rok delší a že důsledkem toho bylo mu na pensijních požitcích přiznáno o 192 Kč ročně méně než mu při správném početním základu přísluší. Žádá proto o opravu rozhodnutí nejvyššího soudu podle § 419 c. ř. s.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žádosti a opravil svůj výrok tak, že žalovaný jest povinen platiti žalobci jako odpočivné za čas od 1. ledna 1920 do 31. července 1920 měsíčně 506 Kč 66 h, za čas od 1. srpna 1920 do 31. prosince 1920 měsíčně 419 Kč 98 h, a od 1. ledna 1921 počínaje měsíčně 420 Kč 71 h.

D ů v o d y:

Jde o zřejmou početní chybu, která se sběhla již v rozsudku procesního soudu, jejíž důsledky se však jeví také v opravovaném rozhodnutí nejvyššího soudu. V rozsudku procesního soudu počítána byla zřejmým omylem doba od 9. září 1889 do 31. prosince 1892 jako lhůta 2 roků, 3 měsíců a 21 dnů, kdežto ve skutečnosti při správném počítání je tato lhůta o jeden rok delší. Tím se zvýší o jeden rok také celková služební doba na 24 let, 7 měsíců a 15 dnů, a zaokrouhlená služební doba, která počítána byla v rozsudku 24 služebními roky, dosahuje správně 25 let; nárok žalobcův zvyšuje se tedy podle zásad uznaných